

Arengukomisjon

2015/2112(INI)

10.9.2015

ARVAMUS

Esitaja: arengukomisjon

Saaja: keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Eesmärgi kohta sõlmida Pariisis uus rahvusvaheline kliimakokkulepe
(2015/2112(INI))

Arvamuse koostaja: Anna Záborská

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) viimases hindamisaruandes (5AR) esitati tõendeid selle kohta, et Maa kliimasüsteemi soojenemine on kaheldamatu ning alates 20. sajandi keskpaigast täheldatud kliimamuutuste peamiseks põhjuseks on inimtegevus; rõhutab, et kliimamuutus kujutab endast suurt ohtu arenguriikidele ja eelkõige vähim arenenud riikidele ning väikestele arenevatele saareriikidele; juhib tähelepanu sellele, et haavatavamate riikide kasvuhoonegaaside heide on väga vähene ja seega ei ole need riigid ise oma praegust olukorda põhjustanud; nõuab, et Pariisi kokkuleppes pöörataks suurt tähelepanu kohandamis- ja leevendusmeetmetele vähim arenenud riikides ning väikestes arenevates saareriikides, kasutades selleks tehnoloogiasiiret ja rahastamist ning keskendudes vaesuse kaotamisele, ebavõrdsuse vähendamisele ja kestlikkusele;
2. rõhutab, et kliimamuutus takistab säästva arengu eesmärkide saavutamist, ja kui üleilmset kliima soojenemist ei suudeta hoida allpool 2 °C, nagu Kopenhaageni kliimamuutuse konverentsil kokku lepitud, siis seab see arengu edusammud ohtu, eriti kui arvestada, et juba 2 °C suurune soojenemine põhjustaks märkimisväärset kahju nii keskkonnale kui ka kohalikele kogukondadele, suurendaks veelgi haavatavust ja võiks vallandada süvenevaid humanitaarkriise;
3. juhib tähelepanu ÜRO Keskkonnaprogrammi hiljutisele kohanemiserinevuste aruandele, mille järgi juba ainuüksi Aafrikas tõuseb kliimamuutustega kohanemise kulu 2050. aastaks 50 miljardi USA dollarini aastas, isegi kui eeldada, et rahvusvaheliste jõupingutustega suudetakse hoida üleilmne soojenemine sel sajandil alla 2 °C; on seisukohal, et isegi kui kõik kulutõhusad kohanemismeetmed suudetakse teostada, jääb ikkagi nn jääkkahju, mille puhul kohandamine ei ole enam võimalik; möönab, et selline jääkkahju kahekordistab ajavahemiku 2030–2050 kohandamiskulusid;
4. juhib tähelepanu seostele kasvuhoonegaaside heitkoguste, kliimamuutuste ja ebaharilike ilmastikutingimuste ning looduskatastroofide sageduse ja tõsiduse, mulla degradatsiooni, toidukriiside, suuremahuliste migratsioonivoogude ja konfliktide vahel; märgib, et need nähtused takistavad üleilmseid pingutusi säästva arengu eesmärkide saavutamiseks ning puudutavad rängemini vaesemaid ja tundlikumaid inimrühmi;
5. rõhutab, et Pariisis toimuva ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 21. konverentsil (COP21) tuleb kehtestada ühine kasvuhoonegaaside heitkoguste arvestussüsteem, tagamaks, et riikide panuse rakendamine on läbipaistev ja kvantifitseeritav;
6. rõhutab, et kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks arenguriikides tuleb kehtestada mehhanismid, mis võimaldavad suurendada taastuvate energiaallikate kasutamist ja parandada energiatõhusust ning CO₂-vaba või vähese CO₂-jalajäljega tootmisressursside kasutamist;
7. rõhutab, et arengumaades vajatakse kiiresti suuremat ennetus-, vastupanu-,

loodusõnnetuste ohu vähendamise ja kohandamisvõimet; nõuab, et need ülesanded seataks taristu-, linnaarendus-, põllumajandus- ja investeerimispoliitikas esikohale ning soovib tungivalt arendada kliimamuutuse pidurdamiseks vajalikku tehnoloogiat;

8. märgib murega, et 2008–2013. aastal oli 166 miljonit inimest sunnitud üleujutuste, tormide, maavärinate või muude loodusõnnetuste tõttu kodust lahkuma; juhib eriti tähelepanu asjaolule, et kliimaga seotud muutused mõnes Aafrika piirkonnas võivad Vahemere põgenikekriisi veelgi teravdada; kahetseb asjaolu, et kliimapagulase seisundit veel ei tunnista ja see tekitab seaduslõnga, miss ei lase inimestel pagulasseisundist abi saada;
9. rõhutab, et tähtis on suurendada loodusõnnetuste järgse ülesehitustöö tõhusust ning et tuleb välja töötada mehhanismid, mis vastaksid arenguriikides kliimamuutuse ja loodusõnnetuste tagajärjel tekkinud kahjudele;
10. toonitab, et üleilmse kliimamuutusega seotud meetmeid peaksid võtma arenenud ja arenguriigid ühiselt, võttes arvesse ühiste, kuid eristatud kohustuste põhimõtet; rõhutab, et EL peab tegema suuremaid pingutusi õiguslikult siduva rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimiseks, mis hõlmaks võimalikult palju riike, kaasa arvatud suurimad heitkoguste tekitajad, et tagada leevendamise- ja kohanemispüüete suurendamine; on veendunud, et uuenduslikud vahendid, nagu rahvusvahelisele transpordile CO₂ hinna kehtestamine ning finantstehingute maksust saadud tulu eraldamine, aitaksid täita suurenevat ülemaailmset kliimameetmete rahastamise vajadust;
11. nõuab, et maa hõivamise vastu tehtaks ühiseid jõupingutusi, edendades selle ennetamiseks piisavate abinõude rakendamist, kuivõrd ainuüksi maakasutuse muutusest tuleneb umbkaudu 20 % maailma aastasest CO₂ heitest ning jätkusuutmatud põllumajandustavad soodustavad kliimamuutust, vähendavad toiduga kindlustatust ja põhjustavad reostust;
12. toonitab, et üleilmse kliimamuutusega seotud meetmeid peaksid võtma arenenud ja arenguriigid ühiselt, kooskõlas ühiste, kuid eristatud kohustuste põhimõttega; rõhutab, et nende jõupingutuste juures ei tohiks unustada fluoritud kasvuhoonegaase, kuna neil gaasidel on üleilmses kliimasoojenemises oluline osa, ning et Pariisi konverentsil tuleb sõlmida kõigile riikidele kohaldatav õiguslikult siduv kokkulepe; rõhutab, et kliimavaldkonna rahastamine peab olema piisav, püsiv ja prognoositav ning kohanemise- ja leevendamismeetmete vahel tuleb saavutada piisav tasakaal;
13. rõhutab, et kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks arenguriikides tuleb kehtestada mehhanismid, mis võimaldaksid suurendada alternatiivsete ja tõhusate energiaallikate kasutamist; ergutab arenguriike investeerima väikesemahulisse, võrguvälisesse ja detsentraliseeritud taastuvenergiatootmisse; nõuab, et EL suurendaks niisuguse tootmise ja energiatõhususe toetamist, samuti säästva kalanduse ja väikepõllumajandusettevõtjatele, põllumajanduskultuuride mitmekesistamisele, agrometsandusele ja agroökoloogilistele tavadele keskendunud põllumajanduse toetamist, kaasa arvatud koolituste toetamine maakogukondades; on veendunud, et kõigis neis valdkondades tegutsedes suudetakse kliimamuutuse leevendamisele ja sellega kohanemisele oluliselt kaasa aidata, samuti vähendada loodusõnnetuste ohtu;
14. kinnitab, et kliimaprobleemide tulemuslik lahendamine peab olema ELi ja teiste rahvusvahelises poliitikas osalejate strateegiline esmaülesanne ning et selleks tuleb

kliimameetmed lõimida kõigisse peamistesse poliitikavaldkondadesse ja pidada silmas poliitika sidusust; peab oluliseks, et EL edendaks vähese CO₂ heitega arenguteid kõigis asjaomastes valdkondades ja sektorites, ning nõuab, et liit pakuks välja säästvaid tootmis- ja tarbimisviise, andes muu hulgas teada, kuidas ta kavatseb tarbimist vähendada ja vältida keskkonna kahjustamist majandustegevuse käigus; soovib, et EL asuks Pariisi konverentsil juhtrolli, nõudes konkreetseid meetmeid 2 °C eesmärgi saavutamiseks;

15. juhib tähelepanu kliimameetmete rahastamise suurele tähtsusele Pariisi kokkuleppe kontekstis; kordab üleskutset, et EL ja arenenud riigid täidaksid oma kollektiivset kohustust kliimavaldkonda kahe- ja mitmepoolsetest avalikest ja eraallikatest täiendavalt rahastada, saavutades 2020. aastaks eesmärgi anda selleks 100 miljardit USA dollarit aastas; juhib tähelepanu sellele, et täiendavuse nõude täitmiseks peab ametlik arenguabi suurenema vähemalt samas tempos nagu kliimameetmete rahastamine; tunnistab kliimameetmete eraviisilise rahastamise rolli, mis siiski peaks avalikku rahastamist täiendama, mitte seda asendama, ja märgib, et aruandlus ja vastutus peab olema läbipaistev ning sotsiaalsed ja keskkonnatagatised paigas;
16. toetab kliimameetmete rahastamise uuenduslike allikate kasutamist, samuti heitkogustega kauplemise süsteeme; nõuab, et Pariisi kokkuleppe sisaldaks kollektiivset fossiilkütuste toetustest loobumise kohustust koos ajakavadega;
17. nõuab, et EL ja arenenud riigid suurendaksid leevendamise, kohanemise, tehnoloogia arendamise ja ülekande ning suutlikkuse suurendamise meetmeid arenguriikides; kordab üleskutset, et EL ja arenenud riigid täidaksid oma kollektiivset kohustust leida uusi ja täiendavaid kahe- ja mitmepoolseid avalikke ja eraallikaid kliimavaldkonna rahastamiseks, nii et nende allikate panus moodustaks 2020. aastaks 100 miljardit USA dollarit; selleks nõuab, et EL suurendaks arenguriikide kliimameetmete rahalist toetamist, kasutades uusi rahastamisallikaid, nagu heitkogustega kauplemise süsteemi oksjonitulud ja finantstehingute maks, samuti rahvusvahelise lennunduse ja meretranspordi fossiilkütuste heite maksustamine; rõhutab, et rahastamiskohustuste täiendavuse jälgimiseks vajatakse kliimameetmete rahastamise kohta eraldi raamatupidamissüsteemi; rõhutab, et riikide isevastutus ja kliimaeesmärkide ühendamine riiklike arengustrateegiatega aitab tulemuslikult kasutada kliimameetmete rahastamist, mis on seotud energiatõhususe ja taastuvenergia kasutamisega; nõuab tungivalt, et EL leiaks vajalikud vahendid, et selles vallas juhtrolli täita;
18. toetab ülemaailmse leevendus- ja kohanemismeetmete rahastamise eesmärgi seadmist, lähtudes riiklikest piirkondlikest kohanemiskavadest, et suurendada rahastamise tõhusust ja tagada katastroofiohu vähendamise strateegia, kooskõlas Sendai katastroofiohu vähendamise raamistikuga;
19. rõhutab, et kooskõlas poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõttega tuleb kaotada viljal põhinevate biokütuste tootmise riiklikud toetused (näiteks ELi transpordisektori siduv 10 % taastuvenergia eesmärk või toetused), sest niisugused meetmed võivad soodustada raadamist (millest juba praegu tuleneb 20 % kasvuhoonegaaside heitest), muid maakasutuse muutusi ja maade hõivamist, samuti mõjutavad need kolmandates riikides õigust toidule;
20. peab oluliseks, et Roheline Kliimafond toimiks asutusena, kus seatakse esikohale kliimamuutusest mõjutatud inimeste vajadused arengumaades, tegutsedes rangelt üldsuse

huvides ja tehes eraettevõtete ning rahastajatega koostööd ainult siis, kui nad suudavad tagada kinnipidamise rangetest keskkonna-, sotsiaal- ja inimõigusnormidest, rakendades kindlaid ja läbipaistvaid menetlusi ning keelates sidemed erasektori osalistega, kes on seotud rahapesu, maksudest hoidumise ja maksustamise vältimise, pettuse ja korruptsiooniga;

21. kutsub suuri arenenud majandusega riike üles rakendama oma arenenud taristut säästva arengu propageerimiseks, edendamiseks ja arendamiseks ning võtma kohustust toetada arenguriike omaenda suutlikkuse loomisel, mis aitab tagada, et edasine majanduskasv kogu maailmas ei tuleks enam keskkonna arvelt;
22. rõhutab arenguriikide, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) ning OECD arenguabi komitee tähtsat rolli tihedas koostöös sidusrühmade ja asjaomaste organisatsioonidega, et hinnata ja leevendada inimtegevuse kõige rängemat mõju kliimamuutusele, mis kujuneb oodatavasti tõsiseks isegi siis, kui see jääb allapoole 2 °C soojenemismäära;
23. tunnistab CO₂-mahukate toiduallikate ning sellega seotud põllumajanduse heitkoguste, näiteks metaani ja diümmastikoksiidi mõju ning teeb ettepaneku võtta meetmeid selle mõju vähendamiseks; kutsub samuti üles tegutsema raadamise vastu, mis tuleneb maakasutuse muutusest sööda ja karjamaade saamiseks, eesmärgiga vältida toiduaineturuga seotud heitkoguseid; kutsub üles suurendama teadlikkust suure kliimamõjuga toidutootmismeetoditest ning aitama ettevõtjatel ja inimestel oma käitumist muuta; nõuab, et riiklikesse leevendamiskavadesse peaksid kuuluma kõrvalmeetmed, kaasa arvatud toidujäätmete vähendamine, eriti riikides, kus tarbimine on keskmisest suurem.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	3.9.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 19 -: 0 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Doru-Claudian Frunzuliță, Charles Goerens, Maria Heubuch, Stelios Kouloglou, Linda McAvan, Norbert Neuser, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Rainer Wieland, Anna Záborská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Seb Dance, Brian Hayes
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Soledad Cabezón Ruiz, Constance Le Grip, Ivana Maletić, Jutta Steinruck, Axel Voss